

Az MTA BTK Régészeti Intézete, az SZTE BTK Régészeti Tanszéke és a Magyar Nemzeti Múzeum több évtizedes együttműködésének legújabb eredménye Kovács László: A Taktaköz 10–11. századi sír- és szórványleletei, valamint a tiszalúc-sarkadi 11. századi temető c. monográfiájának megjelenése. Révész László, az SZTE BTK Régészeti Tanszékének habilitált docense és a Szerző sorozatszerkesztésében kiadva ez a Magyarország honfoglalás kori és kora Árpád-kori sírleletei elnevezésű korpuszszorozatnak a kilencedik kötete, a Kárpát-medence újabb területére terjesztve ki a közöletlen anyag publikálását, illetőleg a régi leletek újraértékelését.

A Taktaközön a kistájkataszter besorolása szerint mindazon települések területe értendő, amelyek csak részben is benyúlnak a Tisza és a Takta (csatorna) közötti vidékre. Az így ránézésre látványosan megnövekedett területen is azonban mindössze tíz lelőhely jelentkezett, amelyek közül öt csupán temetőrészlet, három ismeretlen lelőhelyű maradvány, egy pedig különféle eredetű ékszerekből kombinált ál-kincslelet volt. Ezért jelentős az 1976–1984 között 252 sírral teljesen feltárt tiszalúc-sarkadi 11. századi falusi temető, amelynek értékelése a kötet gerincét adja, s amelynek feldolgozása közben tett megfigyeléseiről a szerző önálló tanulmányt írt a korabeli temetők csontkémai vizsgálati eredményeinek bírálatáról, a korszak csecsemősírjainak értékeléséről, valamint kísérletet tett a 9/10–12. századi temetőtípusok új rendszerének megalkotására. A továbbiakban az 1897-ben lelt kiemelkedő jelentőségű tarcali, az 1928-ban megmentett szerencs-kácsa-dűlői, az 1935/1941-ben, 1958-ban, illetve 1967-ben leletmentett tiszatardosi, mezőzombori és a szerencsi Ref. templom körüli leletanyag, továbbá a szerencsi, taktaharkányi és tokaji közelebről ismeretlen lelőhelyű tárgyak bemutatását, végezetül pedig az 1896–97-ben kereskedőtől összevásárolt ún. tokaji kincs kritikái közlését tartalmazza a kötet. Bár a leletkorpusznak nem feladata településtörténet vázolója, amit ez esetben a lelőhelyek szétszórtsága és részlegessége amúgy sem tett volna lehetővé, a bemutatott régészeti leletek a vonatkozó okleveles anyagnál akár évszázadokkal is korábbi időtől bizonyítják egy-egy mai település határának lakottságát.

A sorozat első hét kötetéről részletes ismertetést talál az olvasó a Szerző tollából a Századok 2015. évi 4. számában.